

Parlamentul
Republicii Moldova

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu articolul 73 din Constituția Republicii Moldova și articolul 47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, și anume Legea nr.231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul interior (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.265-276, art.571) și Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova 2017, nr.78-84, art. 100).

Deputat în Parlamentul

Republicii Moldova

Alexandru Slusari

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr. <u>18</u>	
" <u>29</u> " <u>01</u> <u>2020</u>	
Ora _____	

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr.231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul interior (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.265-276, art.571), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 3 se completează cu următoarele noțiuni:

„proces de producție – procesul integral sau parțial de obținere, manipulare, prelucrare, preparare, tratare, fabricare, ambalare, preambalare, etichetare, depozitare sau transport al produselor alimentare, inclusiv de combinare a acestora cu alte produse;

reglementări în domeniul alimentar – acte normative, reguli, cerințe, norme sanitar-veterinare și fitosanitare, standarde și alte documente normative pertinente care stabilesc cerințele de siguranță și calitate referitoare la produsele alimentare și materialele care vin în contact cu acestea pe întreg lanț alimentar și cele referitoare la hrana pentru animale produsă ori folosită pentru hrănirea animalelor de la care se obțin produse alimentare;

siguranța (inofensivitatea) alimentelor – certitudine argumentată a faptului că, în condiții obișnuite de preparare și/sau utilizare, produsele alimentare nu sînt periculoase și nu prezintă riscuri pentru sănătatea generației actuale și a celei viitoare;”

2. După articolul 21¹ textul legii seva completa cu următoarele aliniate:

(12) Cu excepția perioadei acțiunilor/activităților de marketing și publicitate solicitate de furnizor, mărimea reducerilor comerciale oferite de către acesta comerciantului pentru vânzarea produselor alimentare nu poate depăși 10% din prețul de vânzare al furnizorului.

(13) Condițiile de livrare și de prestare a acțiunilor/activităților de marketing și publicitate menționate în alin. (4) și (12) se stabilesc între comerciant și furnizor în bază de contract, încheiat separat de contractul de achiziție al produselor. Se stabilește că perioada de desfășurare a acțiunilor/activităților de marketing și publicitate nu poate depăși 60 de zile pe an per produs.

Art. II. – Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova 2017, nr.78-84, art. 100), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 273 se completează cu punctul 5⁵) care va avea următorul cuprins:
„5⁵) încălcarea de către comerciant și furnizor a normelor ce țin de plafonarea reducerilor comerciale stabilite de Legea nr. 231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul interior se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale în cazul persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 400 de unități convenționale în cazul persoanei juridice;”.

2. La articolul 414 alineatul (1), după textul „183-196¹, 269-271,” textul „art. 273 pct. 1), 2), 4), 5²), 5³) 5⁴),”, se va substitui cu textul „art. 273 pct. 1),2),4), 5²), 5³), 5⁴) 5⁵)”.

Art. III. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial.

(2) Guvernul va asigura în termenii prevăzuți de prezenta lege suportul metodologic pentru aplicarea modificărilor legislației, conform prevederilor prezentei legi.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, și anume Legea nr.231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul interior (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.265-276, art.571) și Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite. Ultimii ani, atât pe plan internațional, cât și în Republica Moldova, lanțul de aprovizionare cu produse alimentare a cunoscut schimbări semnificative din motive economice, sociale și demografice, unul din acestea fiind gradul de concentrare a rețelei comerciale (alianțe internaționale între comercianți, lanțuri de magazine). Concomitent, se dezvoltă mărcile proprii ale comercianților care introduc o concurență direct între anumiți comercianți și furnizorii lor. Un număr mic de actori destul de puternici din lanțul de aprovizionare alimentar par să dețină o putere de negociere considerabilă. Așa dar, apar practicile comerciale neloiale, care de obicei sunt impuse în situații dezechilibrate de către o parte mai puternică asupra unei părți mai vulnerabile.

Asociațiile de producători autohtoni (lapte, carne, fructe și conserve) au exprimat necesitatea și susținerea și oportunitatea vis-a-vis de reglementările privind plafonarea reducerilor comerciale aplicate de către retaileri pentru produsele/mărfurile autohton, precum și precum și stabilirea unei perioade maxime (adică perioadă plafon) pentru desfășurarea activităților de marketing și publicitate per produs, statuând că acestea (noile amendamente) vor servi drept pilon pentru stabilitatea profitului la producători și respectiv va contribui cu siguranță la dezvoltarea ramurii industriei alimentare autohtone și asigurarea pieței interne de desfacere a produselor locale.

Anterior adoptării ultimilor modificări la Legea comerțului interior și Codul Contravențional, datorită inechității în puterea de negociere a contractelor de livrare a produselor, unele rețele comerciale manifestau o atitudine discriminatorie față de producătorii autonomi, blocau livrările fără a rambursa taxele de intrare, solicitau discount-uri retroactive, întârziiau plata facturilor, refuzau modificarea clauzelor contractuale la cererea furnizorilor, etc. Astfel, taxele de raft solicitate de la furnizori de către comercianți se prezentau sub forme de: taxe de listare; taxe pentru programe promoționale (buget marketing); taxe de reînnoire; taxe de poziționare suplimentară/secundară/ exclusivă/ preferențială; taxa de eșec; taxe pentru deschiderea de magazine, etc.

Consecutiv, urmare introducerii în Legea 231/2010 cu privire la comerțul interior a interdicției de a solicita facturarea/refacturarea serviciilor, precum și/sau încasarea de la furnizor a plăților care nu sunt incluse în costul de achiziție al produselor, au fost semnalizate cazuri din partea producătorilor autohtoni, că comercianții solicită reduceri mai mari la costul de achiziție al produselor alimentare (pentru a acoperi astfel pierderile urmare interzicerii solicitării de taxe). În asemenea condiții, comercianții solicită din partea furnizorilor diverse reduceri de preț (discount, rabat), mărimea cărora depășește în unele cazuri 30%. Situația dată

impune deseori producătorii, în special cei mici, să vândă produsele sub costul de fabricație a lor și aceasta poate provoca falimentul întreprinderii.

Ministerul Economiei a efectuat un studiu privind prețurile de fabrică la cele mai solicitate produse alimentare autohtone și prețurile de comercializare ale acestora în rețelele de magazine din țară. Astfel, conform informației tabelare prezentate de către producătorii locali de lapte comercianții solicită de la producători un discount care variază între 1,5% (producători potențiali) și 15% (producători mici), suplimentar – servicii de marketing, costul cărora atinge 3 % din valoarea mărfii, deci total reducerile comerciale solicitate ajung până la 18%. Consecutiv, adaosul comercial aplicat de comercianți pentru vânzarea produselor lactate în mediu constituie 25%, prin urmare marja de venit a comercianților depășește 40% din prețul de comercializare a produselor vizate. O situație similară se depistează și în cazul comercializării produselor din carne și a conservelor. Doar că adaosul comercial aplicat la vânzarea produselor din carne constituie în mediu 35% și ca rezultat marja de venit a comercianților cu includerea discount-ului și a serviciilor de marketing depășește 50%, iar pentru conserve și sucuri marja de venit a comercianților atinge 70% din prețul de comercializare, deoarece adaosul comercial aplicat la vânzarea acestor produse constituie și până la 50%.

Important de remarcat este faptul, că de la producătorii potențiali pe piață comercianții solicită un discount mic (3-5%), iar de la producătorii mai mici sau care se lansează pe piață discount-ul solicitat depășește 20%, de asemenea și costul serviciilor de marketing diferă în dependență de categoria producătorului.

În această ordine de idei menționăm și despre practica și legislația internațională, care prevede diverse instrumente de restricționare a serviciilor de marketing solicitate de către comercianți de la furnizori, a discount-lor și a bonus-lor/premiilor acordate comercianților.

Astfel, în unele state ale UE, spre exemplu Slovacia interzice facturarea către furnizori a serviciilor logistice, de plasare la raft sau alte activități promoționale, în timp ce în Portugalia și Irlanda prestarea acestor servicii este limitată. În Cehia discount-urile și plățile percepute de la furnizor sunt limitate la un prag de 3% din totalul plăților care au avut loc între furnizor și retailer în perioada contabilă precedentă. În România este interzisă facturarea/refacturarea oricăror servicii de către comercianți și solicitarea de orice tip de discount de către comerciant furnizorilor este contrară Legii nr. 321/2009 cu modificările și completările ulterioare. Legea Federației Ruse ce ține de activitatea comercială plafonează bonusurile în mărime de 5% din valoarea mărfii realizate.

Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene. Acordul OMC de la Maracheș din 1994, permite în anumite cazuri să limiteze importul în scopul îmbunătățirii balanței de plată sau balanței comerciale. Aceasta norma este relevantă și ar fi una temporară în contextul că pentru 11 luni ale anului 2019 exporturile sunt de două ori mai mici decât importurile.

În contextul politicilor de protejare a producătorilor autohtoni, putem face apel și la prevederile Directivei (UE) 2019/633 A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 17 aprilie 2019 privind practicile comerciale neloiale dintre

întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentară, în special a articolului 9 Reglementări naționale, cu stipulează următoarele:

(1) În vederea asigurării unui nivel mai ridicat de protecție, statele membre pot menține sau introduce reglementări mai stricte pentru combaterea practicilor comerciale neloiale decât cele prevăzute de prezenta directivă, cu condiția ca respectivele reglementări naționale să fie compatibile cu normele privind funcționarea pieței interne.

(2) Prezenta directivă nu aduce atingere reglementărilor naționale care vizează combaterea practicilor comerciale neloiale care nu se încadrează în domeniul de aplicare al prezentei directive, cu condiția ca asemenea reglementări să fie compatibile cu normele privind funcționarea pieței interne.

Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi.

1. Completarea Legii nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior cu astfel de noțiuni ca: „proces de producție”, „reglementări în domeniul alimentară”, „siguranța alimentelor”. Definierea noțiunilor respective va permite evitarea situațiilor de confuzii (interpretare multiplă) la aplicarea legislației.

2. Plafonarea reducerilor de preț oferit comerciantului.

3. Stabilirea termenului limită de 60 de zile per produs destinat desfășurării acțiunilor/activităților de marketing și publicitate.

4. Responsabilizarea respectării acestor norme prin introducerea în Codul Contravențional a normelor privind răspunderea contravențională în cazul nerespectării normelor juridice cu referință la plafonarea reducerilor de preț oferit comerciantului și a termenului limită stabilit de 60 de zile per produs destinat desfășurării acțiunilor/activităților de marketing și publicitate, conform prevederilor legii nr.231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul interior,

Fundamentarea economico-financiară. Implementarea prevederilor acestui proiect nu necesită cheltuieli suplimentare de la Bugetul de Stat.

Efectele juridice ulterioare aprobării proiectului de lege. Impactul poate fi caracterizat prin:

- facilitarea accesului producătorilor locali, în special a celor mici la rețeaua magazinelor din țară, în special prin echilibrarea puterii de negociere în relațiile contractuale dintre furnizorii și comercianții produselor alimentare;

- sporirea consumului de alimente autohtone de către consumatorii autohtoni și garantarea rentabilității mai mari a afacerilor producătorilor autohtoni prin plafonarea reducerilor de preț la produse/mărfuri;

- creșterea oportunităților financiare destinate modernizării tehnologiilor producătorilor/procesatorilor locali generate de stabilitatea profitului;

- dezvoltarea industriei alimentare/procesatoare, respectiv cu efecte asupra dezvoltării economice pe întreg teritoriul țării, respectiv creșterea cererii pentru produsele agricole. Menținerea și majorarea numărului de locuri de muncă în cadrul întreprinderile de producere.

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

Alexandru Slusari